

Seat No.	
-------------	--

A - 232

Total No. of Pages : 4

B.A. (Part - I) (Semester - II) Examination, April - 2018
SCIENCE, TECHNOLOGY AND DEVELOPMENT
(Compulsory) (Paper - B) (New)
Sub. Code : 61222

Day and Date : Saturday, 07 - 04 - 2018

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.
  - 3) Draw diagram wherever necessary.

Q1) Choose the correct alternative for the following questions : [10]

- i) Which instrument is used for measurement of earthquake intensity?
  - a) Barograph
  - b) Thermograph
  - c) Seismograph
  - d) None of these
- ii) What kind of disaster "Drought" is?
  - a) Man made
  - b) Natural
  - c) Biological
  - d) Chemical
- iii) Who invented radio?
  - a) Grahem Bell
  - b) Pascal
  - c) Markonee
  - d) Babage
- iv) Which is the advanced technique of communication in 21st century?
  - a) Speech
  - b) Post
  - c) Internet
  - d) Telegram
- v) In which century is the computer discovered?
  - a) 17th
  - b) 18th
  - c) 19th
  - d) 20th

- vi) Which of the following is a organic fertilizer?
 a) Rock phosphate   b) Compost
 c) Sodium Nitrate   d) Urea
- vii) In which of the following country is found sodium nitrate fertilizer naturally?
 a) Peru   b) Chaina
 c) Chili   d) Keniya
- viii) Who is the father of world green revolution?
 a) Norman Borlang   b) O Johnson
 c) Haun Thyunen   d) W Kristler
- ix) Who is the first astronaut of the world?
 a) Rakesh Sharma   b) Uri Gagarin
 c) Aryabhata   d) Valentina Tereshkova
- x) Who putforth the third law of motion?
 a) Dr. Bhabha   b) J. C. Bhose
 c) Einstein   d) Newton

Q2) Write the answer of the following questions in detail. [20]

- a) What is drought? Explain the causes, effects & remedies of drought.

OR

What is internet? Explain the merits & demerits of internet.

- b) Explain the types of chemical fertilizers.

OR

What is an artificial satellite? Describe the types of artificial satellite.

Q3) Write short notes (any four) [20]

- a) Causes of flood disaster
 b) Information Technology
 c) Geographical Information System (GIS)
 d) Sprinkler Irrigation
 e) Causes of accident disaster
 f) Green Revolution

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 3) आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र.1) खालील प्रश्नासाठी योग्य पर्याय निवडा. [10]

- i) भूकंपाची तीव्रता कोणत्या उपकरणाद्वारे मोजता येते ?
  - अ) बॅरोग्राफ
  - ब) थर्मोग्राफ
  - क) सिस्मोग्राफ
  - ड) यापैकी नाही
- ii) अवर्षण ही कोणत्या प्रकारची आपत्ती आहे ?
  - अ) मानव निर्मित
  - ब) नैसर्गिक
  - क) जैविक
  - ड) रासायनिक
- iii) रेडिओचा शोध कोणी लावला ?
  - अ) ग्रॅहम बेल
  - ब) पास्कल
  - क) मार्कोनी
  - ड) बॅबेज
- iv) 21 व्या शतकातील संदेश वहनाचे अद्यावत तंत्र कोणते ?
  - अ) भाषण
  - ब) टपाल
  - क) इंटरनेट
  - ड) तारायंत्र
- v) संगणकाचा शोध हा कोणत्या शतकातील आहे ?
  - अ) 17 व्या
  - ब) 18 व्या
  - क) 19 व्या
  - ड) 20 व्या
- vi) खालीलपैकी कोणते खत हे सेंद्रिय खत आहे ?
  - अ) रॅक फॉस्फेट
  - ब) कंपोस्ट
  - क) सोडियम नायट्रेट
  - ड) युरिया
- vii) कोणत्या देशात सोडियम नायट्रेट हे खत निसर्गातः मिळते ?
  - अ) पेरू
  - ब) चीन
  - क) चिली
  - ड) केनिया

viii) जागतिक हरित क्रांतीचे जनक कोण ?

अ) नॉर्मन बोरलॉग

ब) ओ जॉनसन

क) व्हॉन थ्युनेन

ड) डब्ल्यू क्रिस्टलर

ix) जगातील पहिला अंतराळवीर कोण ?

अ) राकेश शर्मा

ब) युरी गागारीन

क) आर्यभट

ड) व्हॉलेंटिना तेरेश्कोवा

x) गतीविषयक तिसरा नियम कोणी मांडला ?

अ) डॉ. भाभा

ब) जे. सी. बोस

क) आईन्स्टाईन

ड) न्यूटन

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

[20]

i) अवर्षण म्हणजे काय ? अवर्षणाची कारणे, परिणाम व उपाय स्पष्ट करा ?

किंवा

इंटरनेट म्हणजे काय ? इंटरनेटचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा ?

ii) रासायनिक खतांचे प्रकार स्पष्ट करा ?

किंवा

कृत्रिम उपग्रह म्हणजे काय ? कृत्रिम उपग्रहाचे प्रकार वर्णन करा.

प्र.3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार)

[20]

i) पूर आपत्तीची कारणे

ii) माहिती तंत्रज्ञान

iii) भौगोलिक माहिती प्रणाली

iv) तुषार सिंचन पद्धती

v) अपघात आपत्तीची कारणे

vi) हरित क्रांती

